

Zaštićena područja prirode u Bosni i Hercegovini

□

Nadležnost u oblasti zaštite prirode u Bosni i Hercegovini regulisana je na entitetskom nivou (Republika Srpska i Federacija Bosne i Hercegovine) te za Brčko distrikt. Osnovni zakonski akti na kojima se zasniva zaštita prirode, među kojima su kategorije zaštićenih područja, postupak zaštite i dr. su Zakon o zaštiti prirode Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13) za Federaciju BiH, Zakon o zaštiti prirode Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 20/14) za Republiku Srpsku i Zakon o zaštiti prirode Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj 24/04) za Brčko distrikt. Dio nadležnosti u oblasti zaštite prirode uređen je na državnom nivou i odnosi se na sprovođenje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine (praćenje i koordinacija pripreme za zaključivanje i implementaciju međunarodnih sporazuma, koordinacija za projekte u saradnji s međunarodnim organizacijama, programima i fondovima, koordinacija saradnje sa institucionalnim strukturama u BiH, entitetima i Distriktu Brčko). Nadležnosti državnog nivoa pripadaju uglavnom Ministarstvu spoljnje trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine a manjim dijelom Ministarstvu civilnih poslova (npr. UNESCO konvencija). Detaljniji prikaz nadležnosti u oblasti zaštite prirode može se vidjeti na zvaničnim web prezentacijama nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini (na dnu stranice pod "Korisni linkovi"). Pitanjima iz oblasti zaštite životne sredine za koja je potreban usaglašen pristup entiteta bavi se Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine. To se odnosi, između ostalog, na pitanja međunarodnih sporazuma i programa, učešća u saradnji sa međunarodnim organizacijama, koordinaciji primjene i donošenja zakonskih akata i dr. U Međuentitetskom tijelu za zaštitu životne sredine učestvuju 4 člana iz Republike Srpske koje imenuje Vlada Republike Srpske. Opširnije o Međuentitetskom tijelu možete pogledati u "Prilogu", na dnu stranice.

Tabelarni prikaz (Tabela br.1) za sva zaštićena područja prirode u Bosni i Hercegovini izdvojen je na osnovu kategorizacije Međunarodne unije za zaštitu prirode (IUCN) na čijim principima su bazirani entitetski zakoni (ili je u toku usklađivanje). Prema ovim zbirnim podacima, u Bosni i Hercegovini zaštićeno je 28 područja - 2 stroga rezervata prirode (kategorija Ia), 3 nacionalna parka (kategorija II), 16 spomenika prirode (kategorija III), 5 parkova prirode - zaštićenih pejzaža (kategorija V) i 2 područja za upravljanje resursima - park šume (kategorija VI) na ukupnoj površini od 104.888,21 hektar. Neka područja su zaštićena na osnovu međunarodnih

konvencija i regulativama čiji je Bosna i Hercegovina potpisnik (Tabela br.2).

Tabela br.1: Zaštićena područja prirode u Bosni i Hercegovini¹

Br.	Naziv	Entitet	
IUCN			
kategorizacija			
Površina u ha			
STROGI REZERVAT PRIRODE			
1.	SRP Prašuma Janj	RS	I a
2.	SRP Prašuma Lom	RS	I a
POSEBNI REZERVAT PRIRODE			
	-	-	I b
NACIONALNI PARK			
1.	NP Kozara	RS	II
2.	NP Sutjeska	RS	II
3.	NP Una	FBiH	II
SPOMENIK PRIRODE			
1.	SP Pećina Orlovača	RS	III
2.	SP Pećina Ljubačevo	RS	III

3.	SP Žuta bukva	RS	III
4.	SP Pećina Rastuša	RS	III
5.	SP Prokoško jezero	FBiH	III
6.	SP Skakavac	FBiH	III
7.	SP Tajan	FBiH	III
8.	SP Vrelo Bosne	FBiH	III
9.	SP Jama Ledana	RS	III
10.	SP Vaganska pećina	RS	III
11.	SP Pećina Đatlo	RS	III
12.	SP Pavlova pećina	RS	III
13.	SP Girska pećina	RS	III
14.	SP Pećina pod lipom	RS	III
15.	SP Pećina Ledenjača	RS	III
16.	SP Velika pećina	RS	III

PODRUČJE ZA UPRAVLJANJE STANIŠTEM

	-	-	IV
--	---	---	----

PARK PRIRODE - ZAŠTIĆENI PEJZAŽ

1.	PP Blidinje	FBiH	V
----	-------------	------	---

2.	PP Hutovo blato	FBiH	V
----	-----------------	------	---

3.	ZP Konjuh	FBiH	V
----	-----------	------	---

4.	ZP Bijambare	FBiH	V
----	--------------	------	---

5.	ZP Trebević	FBiH	V
----	-------------	------	---

PODRUČJE ZA UPRAVLJANJE RESURSIMA - PARK ŠUMA

1.	PZUR Univerzitetski grad	RS	VI
----	--------------------------	----	----

2.	PŠ Slatina	RS	VI
----	------------	----	----

Tabela br.2: Zaštićena područja prirode u Bosni i Hercegovini po međunarodnim konvencijama i regulativama (Ramsarska i IBA područja)²

RAMSARSKA PODRUČJA

1. Hutovo blato (FBiH)
2. Livanjsko polje (FBiH)
3. Bardača (RS)

IBA PODRUČJA (Important Bird Areas)

1. Hutovo blato (FBiH)
2. Boračko jezero (FBiH)
3. Bardača (RS)

Prilog:

[Odluka o usklađivanju Odluke o osnivanju Međuentiteskog tijela za zaštitu životne sredine](#) ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 123/12)

Korisni linkovi:

[Ministarstvo spoljnje trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine](#) (Sektor za prirodne resurse, energetiku i zaštitu životne sredine)

[Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine](#) (Sektor za nauku i kulturu)

[Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske](#) (Resor za zaštitu životne sredine)

[Ministarstvo okoliša i turizma Federacije Bosne i Hercegovine](#) (Sektor okoliša)

[Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta BiH](#) (Pododjeljenje za prostorno planiranje, urbanizam i zaštitu okoline)

^{1,2} Podaci o zaštićenim područjima preuzeti iz materijala korišćenih za potrebe projekta nominacije Dinarskog karsta na Listu svjetske baštine UNESCO – Ministarstvo civilnih poslova BiH i isključivo su informativnog karaktera; update: Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa; *posljednja izmjena septembar 2016. godine*